

	Mål	Ferdigheter	Arbeidsmåter
Samarbeid	Eleven skal kunne jobbe og være sammen med andre, uansett bakgrunn og interesser, for å oppnå felles mål og bygge relasjoner.	Eleven <ul style="list-style-type: none"> - inngår kompromiss - lytter til andre - uttrykker seg presist - er inkluderende - spør om hjelp - hjelper andre - gir positive tilbakemeldinger - viser respekt - følger reglene - planlegger med andre - tar ansvar for egen arbeidsoppgave 	<ul style="list-style-type: none"> • Alle fag • Gruppearbeid, jobbe i par • Klassesamtaler • Praktisk-estetiske fag gir naturlige muligheter for samarbeid • Film/undervisningsopplegg • Friluftstuke • Overnatting • Lagspill, turneringer • Samspill i musikk • Evaluere samarbeid • Ordenselevoppgaver • Debatter • Elevråd • Revy og div.valgfag
Selvhevdelse	Eleven skal være trygg på seg selv, kunne gjøre selvstendige valg og ytre sine meninger på en positiv måte.	Eleven <ul style="list-style-type: none"> - tror på egne ferdigheter og ikke la seg kue - står for egne meninger - hevder seg sjøl på en hensiktsmessig måte - tar egne valg - gir beskjed hvis h*n blir tråkka på - håndterer gruppepress 	<ul style="list-style-type: none"> • Rollespill • Gruppe- og klassesamtaler • Samarbeid med andre • Veiledning fra lærer • ART/AIB • Debatter • Caser • IGP • Ta ordet i klassen • Inspirere til å få fram individuelle ferdigheter og spisskompetanse • Elevrådsrepresentant • Speed-dating o.l.arb.måter • Presentasjoner

	Mål	Ferdigheter	<ul style="list-style-type: none"> • Arbeidsmåter
Empati	<p>Eleven skal kunne forstå andre og møte dem med respekt.</p>	<p>Eleven</p> <ul style="list-style-type: none"> - viser toleranse og forståelse for andre - tar ansvar for å inkludere medelever - uttrykker seg positivt overfor andre - respekterer andres valg og meninger - viser andre omsorg - er bevisst på hvordan ulike typer kommunikasjon oppfattes av andre 	<ul style="list-style-type: none"> • Samtaler, individuelt/gruppe/klasse • Rollespill • Film/undervisningsopplegg • Friminutt • Lek, case-studies • Situasjonsbestemt samtale • Oppgaver som appellerer til empati • Jobbe bevisst med kontraster innen kunst, litteratur, musikk - for å se hvor positivt dette kan være (overføre til skole) • Litteratur • Øve på å være et godt publikum (presentasjoner) • Trene på å vise empati når en velger grupper selv. • ART • Skoleturen til Polen / Tyskland
Selvkontroll	<p>Eleven skal ha kontroll på egen språkbruk, oppførsel og væremåte</p> <p>Eleven skal vise hensyn og vanlig høflighet og tilpasse seg fellesskapet</p>	<p>Eleven</p> <ul style="list-style-type: none"> - løser konflikter - kjenner strategier for å dempe aggresjon - mestrer stress - venter på tur - aksepterer andre meninger - setter ord på egne følelser - er bevisst på egne følelser i ulike situasjoner - viser tålmodighet - tar ikke igjen verbalt eller fysisk - har arbeidsro - godtar at læreren er leder i klassen - vurderer seg selv og egen atferd i en gruppe - viser respekt når andre framfører / svarer 	<ul style="list-style-type: none"> • Rollespill (verbalt og nonverbalt) • ART • Øvelser i kroppsøving • Lagspill, gruppearbeid • Friminuttsaktiviteter - innordne seg regler • Samtaler • Meditasjon, pusteøvelser • Eksponere elevene for ulike situasjoner og opplevelser. (teater, tur, kino.....) • Klargjøre for elevene hvilke forventningene vi har til de. • Jobbe med ulike typer oppgaver: kjedelige, provoserende og konfliktskapende • Individuelt arbeid

	Mål	Ferdigheter	Arbeidsmåter
Ansvar	<p>Eleven skal bidra til at alle i fellesskapet trives</p> <p>Eleven skal ta ansvar for egen læring og oppførsel</p>	<p>Eleven</p> <ul style="list-style-type: none"> - er et godt eksempel for andre - er bevisst på verbal og nonverbal kommunikasjon - sier ifra når noen plager andre - har kunnskap om seg selv og sin rolle i samfunnet - ser egne og andres behov - er inkluderende - vet at h*n er en ressurs og har noe å tilby andre - viser åpenhet og deltar i medbestemmelse - behandler egne og andres eiendeler med respekt - er ærlig og prøver ikke å bortforklare - holde tidsfrister - kommer presis og har utstyr med seg - kan utføre oppgaver som blir gitt - forstår at ansvar, tillit og frihet hører sammen. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Rollespill ● Film, undervisningsopplegg ● Diskusjoner ● Gruppearbeid ● Ansvarsoppgaver til beste for skolesamfunnet ● Fadderordning/ elevvakt ● Medbestemmelse/ elevdemokrati ● Utarbeide egne klasseregler ● Gradvis utvidelse av plikter/rettigheter ● Ordenselever ● Elevråd, tillitsvalgt, klassens time ● Lekser ● Skolevert (kulturarr.)
Humor og glede	<p>Eleven skal kjenne glede ved å bidra til fellesskapet og et godt læringsmiljø</p> <p>Alle skal kunne gå hjem fra skolen og ha opplevd noe positivt i løpet av skoledagen</p> <p>Skolen skal være et godt sted å være for alle</p>	<p>Eleven</p> <ul style="list-style-type: none"> - kan gi positive tilbakemeldinger - vet at det er lov å være seg selv og prøve og feile - ler med og ikke av andre - har en humor som ikke trækker på andre - har glimt i øyet og evne til selvironi - vet når det passer å bruke humor - kan glede seg over egen skolehverdag - har mestringsglede og positiv grunnholdning 	<ul style="list-style-type: none"> ● Tiltak for elevtrivsel ● Annerledes dager / turer/ kinoer o.l ● Kosetime ● Gi litt "slack" i noen timer ● Revy / Underholdning ● Elevmedvirkning ● Bevissthet rundt avslutning av timen. ● Friminutt ● Kroppsøving ● Musikk ● "Hva gjør deg glad" - samtaler ● Samtaler / oppgaver som viser forskjell på sunn humor og ondskapsfull humor ● Samtaler